

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2017 m. gruodžio 5 d.
(OR. en)

15387/17

Tarpinstitucinė byla:
2017/0312 (NLE)

RECH 406
COMPET 855
ATO 52

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinio sekretoriaus, kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU
gavimo data:	2017 m. gruodžio 1 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI- MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2017) 698 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS REGLAMENTO dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2019–2020 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2017) 698 final.

Priedama: COM(2017) 698 final

Briuselis, 2017 12 01
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2019–2020 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Siekiant tęsti branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo finansavimą, reikia priimti naują reglamentą, kad būtų pratęsta visa mokslinių tyrimų veikla, vykdyta pagal Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1314/2013 dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“¹.

Euratomo finansuojamais branduolių dalijimosi moksliniais tyrimais pirmiausia siekiama padidinti branduolinių technologijų saugą. Šie moksliniai tyrimai taip pat padeda kurti saugius ir visuomenei priimtinus radioaktyviųjų atliekų tvarkymo sprendimus, didinti radiacinę saugą ir remti jonizuojančiosios spinduliuotės naudojimo būdų medicinoje plėtojimą. Euratomo branduolių sintezės mokslinių tyrimų tikslas – padėti sumažinti energetikos sistemos priklausomybę nuo iškastinio kuro plėtojant branduolinę magnetiškai palaikomą sintezę. Tiesioginiai programos veiksmai padeda Europoje ir visame pasaulyje įgyvendinti branduolinės saugos priemones.

Pasiūlymu dėl 2019–2020 m. Euratomo programos toliau papildoma programa „Horizontas 2020“². Jame nustatytas tiesioginiams ir netiesioginiams veiksams finansuoti skirtas biudžetas, išdėstyti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros (MTTP) tikslai ir nurodytos MTTP paramos priemonės.

Pasiūlymu bus užtikrinta, kad Sąjungos finansuojami branduolinių mokslų ir technologijų srities moksliniai tyrimai ir mokymas būtų tęsiami 2019–2020 m., taip toliau įgyvendinant programą, kuria papildoma, skatinama ir koordinuojama valstybių narių veikla siekiant kuo labiau padidinti Sąjungos pridėtinę vertę.

Pagal Euratomo sutarties 7 straipsnį dabartinė (2014–2018 m.) Euratomo programa sudaryta ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui. Šiuo pasiūlymu siekiama užtikrinti, kad programa būtų toliau sklandžiai įgyvendinama 2019–2020 m. Toks požiūris leis užtikrinti veiklos tęstinumą bei nuoseklumą visą septynerių metų laikotarpį (2014–2020 m.), taigi didesnę suderinamumą su programos „Horizontas 2020“ tvarkaraščiu. Tai ypač svarbu atsižvelgiant į tai, kad Euratomo programomis ir programa „Horizontas 2020“ siekiama vienas kitą papildančių tikslų.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

2019–2020 m. Euratomo programa toliau įgyvendinama 2014–2018 m. Euratomo programos mokslinių tyrimų veikla. Ji visiškai suderinama su pastarąja programa ir su 2014–2020 m. poveikio vertinimu, atliktu prieš ją priimant.

¹ 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1314/2013 dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (OL L 347, 2013 12 20, p. 948).

² 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

2019–2020 m. Euratomo programa tebėra suderinama su visomis atitinkamomis Sąjungos politikos sritimis, visų pirma susijusiomis su moksliniais tyrimais ir inovacijomis ir ypač su branduolinės ir susijusios saugos aspektais. Todėl ja remiamas šių teisės aktų įgyvendinimas:

- Tarybos direktyvos 2009/71/Euratomas³, kuria nustatoma Bendrijos branduolinių įrenginių branduolinės saugos sistema, su pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2014/87/Euratomas⁴;
- Tarybos direktyvos 2011/70/Euratomas, kuria nustatoma panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų atsakingo ir saugaus tvarkymo Bendrijos sistema⁵;
- Tarybos direktyvos 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų⁶;
- programa padeda įgyvendinti Euratomo sutarties 7 skyrių, susijusį su ES branduolinės saugos priemonių sistema. Ji taip pat padeda įgyvendinti ES saugumo darbotvarkes ir strategijas.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis šio reglamento pagrindas – Euratomo sutarties 7 straipsnis.

- **Priemonės pasirinkimas**

2019–2020 m. Euratomo programa įgyvendinama priimant naują reglamentą.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Vadovaudamasi Reglamento (Euratomas) Nr. 1314/2013 22 straipsniu ir *Geresnio reglamentavimo gairėmis*⁷ Komisija atliko 2014–2018 m. Euratomo programos tarpinį vertinimą. Komisijos ataskaitoje (COM(2017) 697 *final*) pristatoma strateginė vertinimo proceso apžvalga ir jos atsakymai į nepriklausomų ekspertų grupių pateiktas rekomendacijas. Pridedamuose Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose (SWD(2017) 426 *final* ir SWD(2017) 427 *final*), aptariamos vertinimo sritys (svarba, efektyvumas, veiksmingumas ir Europos pridėtinė vertė).

Komisijos pateiktoje analizėje nepateikta jokių galutinių išvadų, dėl kurių būtų suabejota 2014–2018 m. programos strategija ir formatu arba reikėtų pasiūlyti peržiūrėti programos taikymo sritį, veiklą arba įgyvendinimo būdą 2019–2020 m. Be to, Komisija užtikrins, kad įgyvendinimo sprendime dėl 2019–2020 m. Euratomo darbo programos būtų išspręstos visos iki šiol neišspręstos problemos.

³ OL L 172, 2009 7 2, p. 18.

⁴ OL L 219, 2014 7 25, p. 42.

⁵ OL L 199, 2011 8 2, p. 48.

⁶ OL L 13, 2014 1 17, p. 1.

⁷ COM(2015) 215 ir SWD(2015) 110.

Atlikus tarpinį vertinimą nustatyta, kad branduolinės saugos ir prastėjančios branduolinės srities kompetencijos Europoje uždaviniai gali būti veiksmingai sprendžiami išnaudojant valstybių narių ir privačiojo sektoriaus vykdomų mokslinių tyrimų sinergiją, taip pat mokslo disciplinų ir technologinių sektorių sinergiją. Imantis veiksmų ES lygmeniu, galima sustiprinti branduolinės srities mokslinių tyrimų ir inovacijų sistemą ir koordinuoti valstybių narių mokslinių tyrimų pastangas, todėl išvengiama veiklos kartojimosi, pagrindinėse srityse išlaikoma kritinė masė ir užtikrinamas efektyviausias viešojo finansavimo panaudojimas. Branduolių sintezės energijos srities MTTP yra ilgalaikė ir didelės rizikos veikla; jos vykdymas įgyvendinant ES lygmens programą reiškia, kad rizika yra pasidalijama ir pasiekiamas toks veiklos mastas ir masto ekonomija, kurių kitaip pasiekti nebūtų įmanoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Pagal *Geresnio reglamentavimo gaires* Komisija 2016 m. spalio mėn. – 2017 m. sausio mėn. surengė viešas konsultacijas, kad galėtų atsižvelgti į atsiliepimus, rengdama 2014–2018 m. Euratomo programos tarpinį vertinimą ir pasiūlymą dėl 2019–2020 m. Euratomo programos. Ji gavo 323 atsakymus iš fizinių asmenų ir suinteresuotųjų šalių, atstovaujančių visoms mokslinių tyrimų sritims ir įvairioms veiklos sritims (pvz., viešųjų mokslinių tyrimų įstaigoms, techninės paramos organizacijoms, kelias organizacijas vienijančioms organizacijoms, galutiniams vartotojams ir t. t.). Per konsultacijas nagrinėtos visos svarbios vertinimo sritys, įskaitant svarbą, efektyvumą, veiksmingumą ir Europos pridėtinę vertę. Iš viso 75 proc. respondentų dalyvavo dabartinėje arba ankstesnėje Euratomo programose.

Apskritai, 2014–2018 m. Euratomo programa įvertinta teigiamai: 80 proc. sutiko arba visiškai sutiko, kad programa yra svarbi. Pritarimo rodiklis skirtingose srityse skyrėsi – didžiausias jis buvo švietimo ir mokymo, atliekų tvarkymo mokslinių tyrimų ir eksploatuojamų reaktorių saugos srityse. Pastarosios sritys ir branduolių sintezės moksliniai tyrimai yra ir sritys, kuriose, respondentų manymu, padaryta didžiausia pažanga, ir Europa yra pasaulinė lyderė. Respondentai nurodė, kad svarbiausi programos pridėtinės vertės aspektai yra keitimasis žiniomis ir galimybė suburti daugiau kompetentingų specialistų. Kita vertus, tik 30 proc. manė, kad programa turėjo bent kokį sverto poveikį privačiojo sektoriaus investicijoms.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Rengdama šį pasiūlymą, Komisija surinko nuomones iš kelių šaltinių ir rėmėsi jų praktine patirtimi. 2017 m. Euratomo mokslo ir technikos komitetas parengė nuomonę dėl Euratomo programos ateities, o dvi nepriklausomų ekspertų grupės parengė ataskaitą apie 2014–2018 m. Euratomo programos tarpinį vertinimą⁸. 2016 m. atskira ekspertų grupė atliko „EUROfusion“ konsorciumo įgyvendinamos Europos bendros branduolių sintezės mokslinių tyrimų programos laikotarpio vidurio vertinimą.

- **Poveikio vertinimas**

Kadangi 2019–2020 m. Euratomo programa yra pagrįsta tomis pačiomis nuostatomis, kaip 2014–2018 m. Euratomo programa, jos taikymo sritis išlieka ta pati ir ji grindžiama pradiniu visam septynerių metų laikotarpiui (2014–2020 m.) parengtu *ex ante* poveikio vertinimu, kuris yra programos „Horizontas 2020“ poveikio vertinimo dalis (SEC(2011) 1427, 6 priedas). 2019–2020 m. Euratomo programos veiksmų gairėse⁹ numatyta, kad naujas poveikio

⁸ Ataskaitos pateikiamos https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home.

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_en.pdf

vertinimas reikalingas tik jei Komisija pasiūlo svarbių pakeitimų, susijusių su programos galiojimo pratęsimu.

Komisijos ekspertų grupės atliktame 2014–2018 m. Euratomo programos netiesioginių veiksmų tarpiniame vertinime pateiktos Komisijai skirtos rekomendacijos¹⁰, visų pirma dėl švietimo ir mokymo, taip pat dėl su sveikata susijusių radiacinės saugos mokslinių tyrimų aspektų. Į šias rekomendacijas bus atsižvelgta rengiant 2019–2020 m. Euratomo darbo programą.

Kalbant apie rekomendacijas dėl netiesioginių veiksmų branduolių sintezės srityje, Komisija tiesiogiai bendraus su „EUROfusion“, kad užtikrintų, jog į šias rekomendacijas būtų kuo labiau atsižvelgta. Šiuo metu rekomendacijos yra svarstomos ir Komisija stebės šį procesą vykdydama savo įprastą Euratomo programos priežiūros ir valdymo veiklą¹¹.

Nurodytu laikotarpiu bus kuo labiau atsižvelgiama į rekomendacijas dėl tiesioginių Euratomo programos veiksmų. Visų pirma bus atsižvelgta į rekomendaciją tęsti švietimo ir mokymo veiklą, taip pat intensyvinti žinių valdymo veiklą ir pagerinti atvirą prieigą prie JTC branduolinių mokslinių tyrimų infrastruktūros. Bus siekiama padidinti sinergiją su nebranduoline veikla, ypač branduolinių mokslų taikymo srityje.

Kai kurios rekomendacijos yra dėl branduolinių mokslinių tyrimų ilgalaikių aspektų arba priemonių, kurios numatytos ne tik šioje programoje, bet ir programoje „Horizontas 2020“. Komisija ketina į jas atsižvelgti kitos Euratomo programos pagal naują daugiametę finansinę programą po 2020 m. *ex ante* poveikio vertinime.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymo biudžetas pateikiamas dabartinėmis kainomis. Finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje apibūdintas poveikis biudžetui, žmogiškiems ir administraciniais ištekliams.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Programos vykdymo rezultatai bus stebimi kasmet, remiantis pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais (žr. II priedą), o *ex post* vertinimas bus atliktas iki 2022 m. Be to, bus vertinami tiesioginių ir netiesioginių veiksmų vykdymo rezultatai:

- tiesioginiai veiksmai – atliekamas vidinis JTC veiklos rezultatų vertinimas, atliekant metinį vidinį tarpusavio vertinimą (našumo ir poveikio vertinimą (PRIME)), pagrįstą ISO sertifikuota vertinimo metodika, ir išorinis vertinimas, atliekant tarpusavio vertinimą, kurį vykdo aukštos kvalifikacijos ekspertai, atrinkti konsultuojantis su JTC valdytojų taryba;
- netiesioginiai veiksmai – atliekamas privalomas individualių projektų laikotarpio vidurio vertinimas.

¹⁰ Išsamią informaciją apie rekomendacijas ir Komisijos atsakymą rasite Komisijos parengtoje 2014–2018 m. Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programos tarpinio vertinimo ataskaitoje.

¹¹ Ten pat.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Įtraukti šie pagrindiniai pakeitimai, palyginti su 2014–2018 m. Euratomo programa:

- 4 straipsnyje nurodytas 2019–2020 m. tiesioginiams ir netiesioginiams veiksams numatytas biudžetas;
- 5 straipsnyje nustatyta, kad 2019–2020 m. Euratomo programoje gali dalyvauti 2014–2018 m. Euratomo programos asocijuotosios šalys arba teritorijos;
- 22 straipsnyje išbraukiamos nebeaktualios nuostatos dėl programos vertinimo;
- 23 straipsnyje pateikiama naujausia informacija apie nuostatas dėl panaikinimo ir pereinamojo laikotarpio nuostatas: jos apima nuostatas, pagal kurias leidžiama programos „Horizontas 2020“ finansinėms priemonėms skirtas lėšas panaudoti įgyvendinant 2019–2020 m. Euratomo programą (arba ją pakeisiančią programą); numatoma galimybė perkelti sukauptas, tačiau nepaskirtas asignuotąsias įplaukas (asocijuotųjų šalių įnašus) 2019–2020 m. Euratomo programai ir sklandžiai tęsti programos komiteto užduočių vykdymą;
- atnaujintas I priedas: nurodyta, kad 2019–2020 m. Euratomo programos lėšomis bus remiama nebe Europos termobranduolinės sintezės plėtros susitarimo nariai, o „EUROfusion“ nariai. Kad nebūtų padaryta įtakos finansavimo pagal 2019–2020 m. Euratomo programą galimybėms, kurios, tikėtina, priklausys nuo derybų dėl „Brexit“ rezultatų, buvo peržiūrėta I priede pateikta formuluotė dėl Jungtinio Europos toro (angl. JET, *Joint European Torus*).

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2019–2020 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 7 straipsnio pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹²,

kadangi:

- (1) vienas iš Europos atominės energijos bendrijos (toliau – Bendrija) tikslų – padėti kelti gyvenimo lygį valstybėse narėse, be kita ko, skatinant valstybėse narėse vykdyti branduolinius mokslinius tyrimus ir sudarant jiems palankesnes sąlygas, taip pat papildant tuos mokslinius tyrimus pasitelkus vykdomą Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą;
- (2) branduoliniai moksliniai tyrimai gali padėti didinti branduolinę saugą, saugumą bei radiacinę saugą ir taip prisidėti prie socialinės bei ekonominės gerovės ir aplinkos tvarumo. Ne mažiau svarbus yra galimas branduolinių mokslinių tyrimų indėlis į saugos, efektyvumo ir saugumo principus atitinkantį ilgalaikį energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą;
- (3) atlikus Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), sukurtos Tarybos reglamentu (Euratomas) Nr. 1314/2013¹³ (toliau – 2014–2018 m. programa), tarpinį vertinimą, prieita prie išvados, kad veikla yra svarbi ir tebėra reikalinga sprendžiant branduolinės saugos, saugumo ir saugos priemonių, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, radiacinės saugos ir branduolių sintezės energijos uždavinius;
- (4) siekiant užtikrinti branduolinių mokslinių tyrimų Bendrijos lygiu tęstinumą, reikia sukurti Bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą laikotarpiui nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. (toliau – Euratomo programa). Euratomo programos tikslai turėtų būti tokie patys, kaip 2014–2018 m. programos, ji turėtų remti tokią pačią veiklą ir naudoti tokį patį įgyvendinimo būdą, koks buvo efektyvus ir tinkamas programos tikslams pasiekti;

¹² OL C [...], [...], p. [...].

¹³ 2013 m. gruodžio 16 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1314/2013 dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2014–2018 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (OL L 347, 2013 12 20, p. 948).

- (5) Euratomo programa remiant branduolinius mokslinius tyrimus bus prisidėta siekiant bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (toliau – bendroji programa „Horizontas 2020“), sukurtos Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013¹⁴, tikslų ir bus sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti strategiją „Europa 2020“, kurti Europos mokslinių tyrimų erdvę ir jai veikti;
- (6) branduolinė energija gali turėti poveikį energijos tiekimui bei ekonominei plėtrai, tačiau didelės branduolinės avarijos gali sukelti pavojų žmonių sveikatai. Todėl Euratomo programoje kuo daugiau dėmesio turėtų būti skiriama branduolinės saugos ir atitinkamais atvejais saugumo aspektams, kuriuos nagrinėja Jungtinis tyrimų centras (toliau – JTC);
- (7) pagal Europos strateginį energetikos technologijų planą (toliau – SET planas), išdėstytą 2008 m. vasario 28 d. Tarybos posėdžio Briuselyje išvadose, spartinamas mažo anglies dioksido kiekio technologijų kūrimas. 2011 m. vasario 4 d. susitikime Europos Vadovų Taryba susitarė, kad Sąjunga ir jos valstybės narės skatins investicijas į atsinaujinančiuosius energijos išteklius, saugias ir tvarias mažo anglies dioksido kiekio technologijas ir daug dėmesio skirs SET plane nustatytų technologijų prioritetų įgyvendinimui. Kiekviena valstybė narė gali pasirinkti, kokių tipų technologijas ji remtų;
- (8) branduolinės energetikos objektų turi arba radioaktyviasias medžiagas naudoja (visų pirma medicinos reikmėms) visos valstybės narės, todėl Briuselyje 2008 m. gruodžio 1 ir 2 d. posėdžiavusi Taryba savo išvadose pripažino, kad reikia nuolatos tobulinti branduolinės srities gebėjimus, visų pirma organizuojant tinkamą švietimo ir mokymo veiklą, susietą su moksliniais tyrimais ir koordinuojamą Bendrijos lygiu;
- (9) sprendimą, ar naudoti branduolinę energiją, priima kiekviena valstybė narė, tačiau kartu pripažįstama, kad branduolinė energija skirtingose valstybėse narėse atlieka skirtingą vaidmenį;
- (10) pasirašiusi Susitarimą dėl sprendimo įsteigti Tarptautinę ITER branduolio sintezės energijos organizaciją siekiant bendrai įgyvendinti ITER projektą¹⁵, Bendrija įsipareigojo dalyvauti statant tarptautinį termobranduolinį eksperimentinį reaktorių (ITER) ir ateityje jį eksploatuojant. Bendrijos indėlis valdomas pasitelkus Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę (toliau – Branduolių sintezės energetikos bendroji įmonė), įsteigtą Tarybos sprendimu 2007/198/Euratomas¹⁶;
- (11) kad branduolių sintezė taptų patikimu komercinės energijos gamybos būdu, visų pirma būtina sėkmingai ir laiku užbaigti ITER statybą ir pradėti jį eksploatuoti. Antra, reikia parengti plataus užmojo, tačiau realistišką elektros energijos gamybos iki 2050 m. veiksmų planą. Kad minėti tikslai būtų pasiekti, Europos branduolių sintezės programa turi būti orientuota į bendrą veiklos programą, kuria būtų įgyvendinamas šis veiksmų planas. Siekiant išsaugoti šiuo metu vykdomos branduolių sintezės mokslinių tyrimų veiklos pasiekimus ir užtikrinti ilgalaikį branduolių sintezės srities suinteresuotųjų

¹⁴ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1291/2013, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1982/2006/EB (OL L 347, 2013 12 20, p. 104).

¹⁵ OL L 358, 2006 12 16, p. 62.

¹⁶ 2007 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimas 2007/198/Euratomas, įsteigiantis Europos ITER įgyvendinimo ir branduolių sintezės energetikos vystymo bendrąją įmonę ir suteikiantis jai lengvatas (OL L 90, 2007 3 30, p. 58).

šalių įsipareigojimą bei bendradarbiavimą, reikėtų užtikrinti Bendrijos paramos tęstinumą. Daugiau dėmesio turėtų būti skiriama visų pirma ne tik ITER rėmimo veiklai, bet ir su demonstracinio reaktoriaus kūrimu susijusiems veiksmams, atitinkamais atvejais įskaitant didesnę privačiojo sektoriaus dalyvavimą. Toks racionalizavimas ir prioritetų perorientavimas turėtų būti įgyvendinti nepakenkiant Europos lyderystei branduolių sintezės mokslo bendruomenėje;

- (12) JTC turėtų toliau teikti nepriklausomą, į užsakovų poreikius orientuotą mokslinę ir technologinę pagalbą, kuri reikalinga formuojant, plėtojant, įgyvendinant Bendrijos politiką ir vykdant jos stebėseną, visų pirma branduolinės saugos ir saugumo mokslinių tyrimų bei mokymo srityje. Siekiant optimizuoti žmogiškuosius išteklius ir užtikrinti, kad moksliniai tyrimai Sąjungoje nebūtų dubliuojami, visa nauja JTC veikla turėtų būti analizuojama siekiant patikrinti jos suderinamumą su valstybėse narėse vykdoma veikla. Bendrosios programos „Horizontas 2020“ saugumo aspektai turėtų apimti tik tiesioginius JTC veiksmus;
- (13) JTC ir toliau turėtų kurti papildomus išteklius vykdydamas konkurencinę veiklą, kuri, be kita ko, apima dalyvavimą netiesioginiuose Euratomo programos veiksmuose, trečiųjų šalių veikloje ir mažesne apimtimi intelektinės nuosavybės naudojimą;
- (14) atsižvelgiant į visų jos valstybių narių interesus, Sąjungos vaidmuo yra parengti sistemą, pagal kurią būtų remiami pažangiausi bendri moksliniai tyrimai, žinių apie branduolių dalijimosi technologijas kaupimas ir išsaugojimas, ypač daug dėmesio skiriant saugai, saugumui, radiacinei saugai ir branduolinių ginklų neplatitimui. Tam reikalinga nepriklausoma mokslo bazė, kurią rengiant JTC gali atlikti itin svarbų vaidmenį. Tai pripažinta Komisijos 2010 m. spalio 6 d. komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui „Strategijos „Europa 2020“ pavyzdinė iniciatyva „Inovacijų sąjunga“, kuriame Komisija pareiškė ketinanti su JTC pagalba sustiprinti politikai formuoti reikalingus mokslinius įrodymus. Tą užduotį JTC siūlo atlikti jo vykdomus branduolinės saugos ir saugumo srities mokslinius tyrimus orientuojant į Sąjungos politikos prioritetus;
- (15) siekiant sustiprinti mokslo bei visuomenės ryšius ir padidinti visuomenės pasitikėjimą mokslu, Euratomo programoje pirmenybė turėtų būti teikiama sąmoningam piliečių ir pilietinės visuomenės dalyvavimui sprendžiant mokslinių tyrimų ir inovacijų klausimus, propaguojant mokslinį švietimą, didinant mokslinių žinių prieinamumą, rengiant atsakingas mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, kuriose atsižvelgiama į piliečiams bei pilietinei visuomenei susirūpinimą keliančius klausimus ir lūkesčius, ir sudarant palankias sąlygas jiems dalyvauti veikloje pagal Euratomo programą;
- (16) įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti atsižvelgiama į kintančias mokslo ir technologijų, pramonės, politikos ir visuomenės galimybes ir poreikius. Darbotvarkės turėtų būti rengiamos palaikant glaudžius ryšius su visų susijusių sektorių suinteresuotosiomis šalimis ir turėtų būti pakankamai lanksčios, kad būtų galima atsižvelgti į naujus pokyčius. Įgyvendinant Euratomo programą galėtų būti naudojamosi išorės konsultacijomis, be kita ko, pasitelkiant atitinkamas struktūras, pavyzdžiui, Europos technologijų platformas;
- (17) debatų, vykusių 2013 m. vasario 26 ir 27 d. Briuselyje Komisijos ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto bendrai organizuotame simpoziume „Branduolių dalijimosi mokslinių tyrimų nauda ir suvaržymai kuriant mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomiką“, kurio pagrindas – tarpdisciplininė studija, kurią rengiant dalyvavo, be kita ko, energetikos, ekonomikos ir socialinių mokslų

sričių ekspertai, išvadose pripažinta, kad reikia tęsti branduolinius mokslinius tyrimus Europos lygiu;

- (18) įgyvendinant Euratomo programą turėtų būti prisidėta didinant mokslininko tyrėjo profesijos patrauklumą Sąjungoje. Deramas dėmesys turėtų būti skiriamas Europos mokslininkų chartijai ir Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodeksui¹⁷, taip pat kitoms susijusioms bazinėms gairėms, nustatytoms kuriant Europos mokslinių tyrimų erdvę, kartu atsižvelgiant į jų savanorišką pobūdį;
- (19) plėtojant veiklą pagal Euratomo programą turėtų būti siekiama skatinti laikytis moterų ir vyrų lygybės principo mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, visų pirma šalinant pagrindines lyčių nelygybės priežastis, išnaudojant visą abiejų lyčių mokslininkų tyrėjų potencialą ir įtraukiant lyčių aspektą į projektų turinį, kad būtų pagerinta mokslinių tyrimų kokybė ir skatinamos inovacijos. Vykdamas veiklą taip pat turėtų būti siekiama įgyvendinti su vyrų ir moterų lygybe susijusius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 2 ir 3 straipsniuose ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnyje;
- (20) vykdamas mokslinių tyrimų ir inovacijų veiklą, remiamą pagal Euratomo programą, turėtų būti laikomasi svarbiausių etikos principų. Atitinkamais atvejais turėtų būti atsižvelgiama į Europos mokslo ir naujųjų technologijų etikos grupės nuomonę energetikos klausimais. Vykdamas mokslinius tyrimus taip pat turėtų būti atsižvelgiama į SESV 13 straipsnį ir mažinamas gyvūnų naudojimas moksliniuose tyrimuose ir bandymuose, siekiant ilgainiui jo atsisakyti. Visa veikla turėtų būti vykdoma užtikrinant aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį;
- (21) didesnio poveikio taip pat turėtų būti pasiekta, jei Euratomo programos ir privačiojo sektoriaus lėšos būtų bendrai skiriamos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystei svarbiausiose srityse, kur moksliniai tyrimai ir inovacijos galėtų padėti siekti Sąjungos bendrųjų konkurencingumo tikslų. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama mažųjų ir vidutinių įmonių dalyvavimui;
- (22) Euratomo programa turėtų būti skatinamas bendrais interesais ir abipuse nauda grindžiamas bendradarbiavimas, visų pirma saugos srityje, su trečiosiomis šalimis, ypač siekiant propaguoti nuolatinį branduolinės saugos gerinimą;
- (23) siekiant sudaryti vienodas sąlygas visoms vidaus rinkoje veikiančioms įmonėms, Euratomo programoje numatytas finansavimas turėtų atitikti valstybės pagalbos taisykles, kad būtų užtikrintas viešųjų išlaidų veiksmingumas ir išvengta rinkos iškraipymo, pavyzdžiui, privačiojo sektoriaus finansavimo išstūmimo, neveiksmingų rinkos struktūrų kūrimo ar neefektyvių įmonių išlaikymo;
- (24) 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose pripažino, kad reikia naujo požiūrio į kontrolės bei rizikos valdymą Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimo srityje, ir paragino susitarti dėl naujos pusiausvyros tarp pasitikėjimo bei kontrolės ir tarp rizikavimo bei rizikos vengimo. Europos Parlamentas 2010 m. lapkričio 11 d. rezoliucijoje dėl mokslinių tyrimų bendrųjų programų įgyvendinimo paprastinimo¹⁸ paragino imtis pragmatinių pastūmių, siekiant administracinio ir finansinio supaprastinimo, ir pareiškė, kad Sąjungos mokslinių tyrimų finansavimo valdymas turėtų būti labiau pagrįstas pasitikėjimu ir rizikos toleravimu dalyvių atžvilgiu;

¹⁷ 2005 m. kovo 11 d. Komisijos rekomendacija dėl Europos mokslininkų chartijos ir dėl Mokslininkų priėmimo į darbą elgesio kodekso (OL L 75, 2005 3 22, p. 67).

¹⁸ OL C 74E, 2012 3 13, p. 34.

- (25) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti proporcingomis priemonėmis saugomi per visą išlaidų ciklą, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, neteisingai išmokėtų ar netinkamai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir atitinkamais atvejais sankcijas. Persvarstyta kontrolės strategija, kurioje daugiausia dėmesio bus skiriama nebe klaidų dažnumo mažinimui, o rizika grindžiamai kontrolei ir sukčiavimo atvejų nustatymui, turėtų sumažinti kontrolės našą dalyviams;
- (26) svarbu užtikrinti Euratomo programos patikimą finansinį valdymą ir tai, kad ji būtų įgyvendinama kuo veiksmingiau ir naudotojams priimtinausiu būdu, kartu užtikrinant teisinį tikrumą ir jos prieinamumą visiems dalyviams. Būtina užtikrinti, kad būtų laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012¹⁹ (toliau – Finansinis reglamentas) atitinkamų nuostatų ir supaprastinimo bei geresnio reglamentavimo reikalavimų;
- (27) siekiant užtikrinti, kad Euratomo programa būtų įgyvendinama kuo efektyviau, kad taikant supaprastintas procedūras visiems dalyviams būtų sudarytos palankios sąlygos dalyvauti programoje ir kad jiems būtų taikoma nuosekli, išsami ir skaidri sistema, dalyvavimui Euratomo programoje ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidai turėtų būti taikomos bendrajai programai „Horizontas 2020“ galiojančios taisyklės, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1291/2013 su tam tikrais pataisymais arba išimtimis;
- (28) kad paskolų ir akcinio kapitalo finansines priemones, sukurtas pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“, būtų galima naudoti kuo efektyviau, kartu išsaugant išskirtinį veiksmų pagal Euratomo programą pobūdį ir visapusiškai pasinaudojant turimu biudžetu, su bet kuria iš tų finansinių priemonių susijusios lėšos, grąžintos dėl to, kad buvo nepanaudotos lėšos, skirtos pagal Euratomo programą arba 2014–2018 m. programą, turėtų būti tiesiogiai skirtos Euratomo programai arba ją pakeisiančiai programai;
- (29) svarbu užtikrinti galimybę naudoti turimas išorės asignuotąsias įplaukas, sukauptas 2014–2018 m. programos pabaigoje, atsižvelgiant visų pirma į vienodus pagal Euratomo programą siekiamus tikslus ir vykdomą veiklą;
- (30) svarbu ir toliau gerinti naudojimosi dalyvių sukurta intelektine nuosavybe sąlygas, kartu apsaugant kitų dalyvių ir Bendrijos teisėtus interesus pagal Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (toliau – Sutartis) 2 skyrių;
- (31) Komisijos valdomi dalyvių garantijų fondai, įsteigti pagal Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 1908/2006²⁰ ir Tarybos reglamentą (Euratomas) Nr. 139/2012²¹, pasirodė esantys svarbus apsaugos mechanizmas, mažinantis riziką, susijusią su sumomis, kurias išipareigojimų nevykdantys dalyviai yra skolingi ir kurių jie nesumoka. Dalyvio garantijų fondas, įsteigtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos

¹⁹ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

²⁰ 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1908/2006, nustatantis įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo Europos atominės energijos bendrijos (Euratomas) septintosios bendrosios programos veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės (2007–2011 m.) (OL L 400, 2006 12 30, p. 1).

²¹ 2011 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 139/2012, kuriuo nustatomos įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo vykdančioms netiesioginiams veiksnums pagal 2012–2013 m. Europos atominės energijos bendrijos bendrąją programą ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės (OJ L 47, 2012 2 18, p. 1).

reglamentą (ES) Nr. 1290/2013²², taip pat turėtų apimti veiksmus, vykdomus pagal šį reglamentą;

- (32) siekiant užtikrinti vienodas pagal Euratomo programą vykdomų netiesioginių veiksmų įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai patvirtinti darbo programas ir priimti sprendimą dėl netiesioginių veiksmų finansavimo patvirtinimo. Tais įgyvendinimo įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011²³;
- (33) norint pasiekti Euratomo programos tikslus atitinkamose srityse, būtina remti kompleksinę veiklą, vykdomą tiek vien pagal Euratomo programą, tiek kartu su bendrosios programos „Horizontas 2020“ veikla;
- (34) norint užtikrinti veiksmingą veiklos rezultatų valdymą, įskaitant vertinimą ir stebėseną, reikia parengti konkrečius veiklos rezultatų rodiklius, kuriuos būtų galima išmatuoti per tam tikrą laiką, kurie būtų realistiški ir atspindėtų intervencijos logiką ir kurie būtų susiję su atitinkama tikslų ir veiksmų hierarchija. Turėtų būti įdiegti tinkami Euratomo programos įgyvendinimo bei stebėsenos ir Europos mokslinių tyrimų erdvės pažangos, pasiekimų bei veikimo stebėsenos koordinavimo mechanizmai;
- (35) dėl JTC tiesioginių veiksmų mokslinio ir technologinio turinio konsultuotasi su JTC valdytojų taryba, kuri sudaryta Komisijos sprendimu 96/282/Euratomas²⁴;
- (36) siekiant teisinio tikrumo, Reglamentas (Euratomas) Nr. 1314/2013 turėtų būti panaikintas;
- (37) Komisija konsultavosi su Euratomo mokslo ir technikos komitetu,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS PROGRAMOS SUKŪRIMAS

1 straipsnis

Programos sukūrimas

Šiuo reglamentu 2019 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui sukuriamą Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programą (toliau – Euratomo programa) ir nustatomos dalyvavimo toje programoje taisyklės, kurios taikomos ir dalyvavimui pagal šį reglamentą suteiktas lėšas administruojančių finansavimo įstaigų programose, taip pat veikloje, kuri bendrai vykdoma pagal šį reglamentą ir pagal bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „Horizontas 2020“ (toliau – bendroji programa „Horizontas 2020“), sukurtą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1291/2013.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

²² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1290/2013, kuriuo nustatomos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1906/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 81).

²³ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

²⁴ 1996 m. balandžio 10 d. Komisijos sprendimas 96/282/Euratomas dėl Jungtinio tyrimų centro reorganizavimo (OL L 107, 1996 4 30, p. 12).

- (a) mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla – visų rūšių mokslinių tyrimų, technologinės plėtros, demonstracinė ir inovacijų veikla, įskaitant bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis propagavimą, rezultatų sklaidą ir optimizavimą, taip pat mokslininkų tyrėjų mokymo ir judumo Europos atominės energijos bendrijoje (toliau – Bendrija) skatinimą;
- (b) tiesioginiai veiksmai – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kurią Komisija vykdo pasitelkdama savo Jungtinį tyrimų centrą (toliau – JTC);
- (c) netiesioginiai veiksmai – mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, kuriai Sąjunga arba Bendrija (toliau – Sąjunga) skiria finansinę paramą ir kurią vykdo dalyviai;
- (d) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė – partnerystė, pagal kurią privataus sektoriaus partneriai, Bendrija ir tam tikrais atvejais kiti partneriai, pavyzdžiui, viešojo sektoriaus įstaigos, įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ar veiklos plėtojimą ir įgyvendinimą;
- (e) viešojo sektoriaus subjektų partnerystė – partnerystė, pagal kurią viešojo sektoriaus įstaigos ar viešųjų paslaugų srityje veikiančios įstaigos vietos, regioniniu, nacionaliniu ar tarptautiniu lygiu su Bendrija įsipareigoja bendrai remti mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ar veiklos plėtojimą ir įgyvendinimą.

3 straipsnis

Tikslai

1. Bendrasis Euratomo programos tikslas – vykdyti branduolinių mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą, itin akcentuojant nuolatinį branduolinės saugos, saugumo ir radiacinės saugos gerinimą, visų pirma siekiant potencialiai prisidėti prie saugos, efektyvumo ir saugumo principus atitinkančio ilgalaikio energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Bendrojo tikslo siekiama vykdant I priede nurodytų rūšių veiklą, apimančią tiesioginius ir netiesioginius veiksmus, kuriais siekiama šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų konkrečių tikslų.
2. Euratomo programos netiesioginių veiksmų konkretūs tikslai yra šie:
 - (a) didinti branduolinių sistemų saugą;
 - (b) prisidėti prie galutinių branduolinių atliekų tvarkymo, įskaitant galutinį geologinį laidojimą, išskyrimą ir transmutaciją, saugių ilgesnio laikotarpio sprendimų kūrimo;
 - (c) remti specialiųjų žinių ir pažangumo branduolinėje srityje plėtojimą ir užtikrinti jų tvarumą Sąjungoje;
 - (d) didinti radiacinę saugą ir remti spinduliuotės naudojimo būdų medicinoje plėtojimą, įskaitant, *inter alia*, patikimą ir saugų radioaktyviųjų izotopų tiekimą ir naudojimą;
 - (e) eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus padėti įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms;
 - (f) padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją;

- (g) skatinti inovacijas ir pramonės konkurencingumą;
 - (h) užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojama.
3. Euratomo programos tiesioginių veiksmų konkretūs tikslai yra šie:
- (a) didinti branduolinę saugą, įskaitant branduolinių reaktorių ir kuro saugą, atliekų tvarkymą, įskaitant galutinį geologinį laidojimą ir išskyrimą bei transmutaciją; eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį;
 - (b) didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatšinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;
 - (c) didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinių mokslų bazės kokybę;
 - (d) sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas;
 - (e) remti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo politiką.
- Visa JTC pavedama nauja veikla išanalizuojama JTC valdytojų tarybos, kad būtų patikrintas jos suderinamumas su valstybėse narėse vykdoma veikla.
4. Euratomo programa įgyvendinama taip, kad būtų užtikrinta, kad prioritetai bei remiama veikla atitiktų kintančius poreikius ir jais būtų atsižvelgiama į mokslo, technologijų, inovacijų, politikos formavimo, rinkų ir visuomenės pokyčius, siekiant optimizuoti žmogiškuosius bei finansinius išteklius ir išvengti veiklos dubliavimo vykdant branduolinius mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą Sąjungoje.
5. Įgyvendinant 2 ir 3 dalyse nurodytus konkrečius tikslus gali būti atsižvelgiama ir į Euratomo programos įgyvendinimo laikotarpiu iškilusius naujus ir nenumatytus poreikius. Tinkamai pagrįstais atvejais tai gali apimti veiksmus, vykdomus atsižvelgiant į naujas galimybes, krizes bei grėsmes, į poreikius, susijusius su naujų sričių Sąjungos politikos formavimu, ir į veiksmų, kuriuos numatyta finansuoti pagal būsimas programas, valdymą.

4 straipsnis

Biudžetas

1. Euratomo programai įgyvendinti skiriamas 770 220 000 EUR finansinis paketas. Ta suma paskirstoma taip:
- (a) branduolių sintezės mokslinių tyrimų ir plėtros programos netiesioginiams veiksams – 349 834 000 EUR;
 - (b) branduolių dalijimosi, saugos ir radiacinės saugos netiesioginiams veiksams – 151 579 000 EUR;
 - (c) tiesioginiams veiksams – 268 807 000 EUR.

Komisijos administracinės išlaidos, susijusios su Euratomo programos netiesioginių veiksmų įgyvendinimu, per Euratomo programos vykdymo laikotarpį sudaro vidutiniškai iki 6 proc.

2. Iš Euratomo programos finansinio paketo gali būti dengiamos išlaidos, susijusios su tai programai valdyti ir jos tikslams pasiekti būtina parengiamąja, stebėsenos, kontrolės, audito ir vertinimo veikla, visų pirma su tyrimais ir ekspertų susitikimais susijusios išlaidos, kiek jos susijusios su bendraisiais šio reglamento tikslais, išlaidos, susijusios su informacinių technologijų tinklais, daugiausia skirtais informacijai tvarkyti ir ja keistis, taip pat visos kitos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, kurias Komisija patiria valdydama Euratomo programą. Nuolatiniais ir pasikartojantiems veiksams, tokiems kaip kontrolė, auditas ir IT tinklai, skirtos išlaidos dengiamos laikantis 1 dalyje nurodytų Komisijos administracinių išlaidų ribų.
3. Jei būtina ir tinkamai pagrindžiama, asignavimai gali būti įtraukti į biudžetą po 2020 m. ir būti skirti techninės ir administracinės pagalbos išlaidoms padengti, kad būtų sudarytos sąlygos administruoti veiksmus, dar nebaigtus iki 2020 m. gruodžio 31 d.
4. Jeigu tiesioginiais veiksmais prisidedama prie subjektų, kuriems pagal 6 straipsnio 2 dalį ir 15 straipsnį Komisija patikėjo atlikti įgyvendinimo užduotis, parengtų iniciatyvų, toks indėlis nelaikomas toms iniciatyvoms skiriamo finansinio įnašo dalimi.
5. Biudžetiniai įsipareigojimai gali būti padalyti į kasmet mokamų išmokų dalis. Kiekvienais metais Komisija nustato metinių išmokų įsipareigojimus atsižvelgdama į veiksmų, kuriems skiriama finansinė parama, pažangą, numatomus poreikius ir turimą biudžetą.

5 straipsnis

Trečiųjų šalių asocijavimas

1. Euratomo programoje asocijuotų šalių teisėmis gali dalyvauti:
 - (a) stojančiosios šalys, šalys kandidatės ir galimos kandidatės, laikantis tų šalių dalyvavimo Sąjungos programose bendrųjų principų ir bendrųjų sąlygų, nustatytų atitinkamuose asociacijos tarybų bendruosiuose susitarimuose ir sprendimuose ar panašiuose susitarimuose;
 - (b) Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) narės arba šalys ar teritorijos, kurioms taikoma Europos kaimynystės politika ir kurios atitinka visus toliau išvardytus kriterijus:
 - i) turi gerų mokslo, technologijų ir inovacijų srities pajėgumų;
 - ii) turi geros dalyvavimo Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programose patirties;
 - iii) sąžiningai ir teisingai taiko intelektinės nuosavybės teises;
 - (c) Euratomo septintosios bendrosios programos arba 2014–2018 m. Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programos asocijuotosios šalys arba teritorijos.
2. Konkrečios asocijuotųjų šalių dalyvavimo Euratomo programoje sąlygos, įskaitant finansinį įnašą, apskaičiuotą pagal asocijuotosios šalies bendrąjį vidaus produktą, nustatomos tarptautiniuose Sąjungos ir asocijuotųjų šalių susitarimuose.

II ANTRAŠTINĖ DALIS ĮGYVENDINIMAS

I SKYRIUS
Įgyvendinimas, valdymas ir paramos rūšys

6 straipsnis
Valdymas ir Bendrijos paramos rūšys

1. Euratomo programa įgyvendinama vykdant netiesioginius veiksmus ir taikant vieną ar kelias iš Finansiniame reglamente numatytų finansavimo rūšių, visų pirma dotacijas, prizus, viešuosius pirkimus ir finansines priemones. Bendrijos paramą taip pat sudaro tiesioginiai veiksmai, t. y. JTC vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla.
2. Nedarant poveikio Sutarties 10 straipsniui, Komisija gali patikėti dalį Euratomo programos įgyvendinti finansavimo įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 58 straipsnio 1 dalies c punkte.

Komisija taip pat gali patikėti įgyvendinti netiesioginius veiksmus pagal Euratomo programą įstaigoms, sukurtoms pagal bendrąją programą „Horizontas 2020“ arba joje nurodytoms.
3. Komisija, taikydama 12 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą, priima įgyvendinimo aktus, kuriais priimamas sprendimas dėl netiesioginių veiksmų finansavimo patvirtinimo.

7 straipsnis
Dalyvavimo ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisyklės

1. Atsižvelgiant į šio straipsnio 2 ir 3 dalis, teisės subjektų dalyvavimui netiesioginiuose pagal Euratomo programą vykdomuose veiksmuose taikomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1290/2013 nustatytos taisyklės.
2. Įgyvendinant Euratomo programą saugumo taisyklės, nurodytos Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 43 straipsnio 2 dalyje, apima valstybių narių gynybinius interesus, kaip apibrėžta Sutarties 24 straipsnyje.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 44 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos, Komisija arba finansavimo įstaiga, atsižvelgdama į Bendrijos finansinį įnašą gavusių dalyvių pasiektus rezultatus, gali paprieštarauti nuosavybės teisių perdavimui arba tiek išimtinės, tiek neišimtinės licencijos suteikimui tretiesiems asmenims, įsisteigusiems trečiojoje šalyje, kuri nedalyvauja Euratomo programos asocijuotosios šalies teisėmis, jeigu ji mano, kad toks licencijos suteikimas ar nuosavybės teisių perdavimas neatitinka Sąjungos ekonomikos konkurencingumo didinimo interesų arba nederą su etikos principais ar saugumo reikalavimais. Saugumo reikalavimai apima valstybių narių gynybinius interesus, kaip apibrėžta Sutarties 24 straipsnyje.

Nukrypstant nuo Reglamento (ES) Nr. 1290/2013 49 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos, Bendrija ir jos bendros įmonės, rengdamos, įgyvendindamos ir stebėdamos Bendrijos politiką ir programas arba įsipareigojimus, priištus tarptautiniu lygiu bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, turi teisę naudotis Bendrijos finansinį įnašą gavusio dalyvio gautais rezultatais. Tokios naudojimosi teisės apima teisę įgalioti trečiuosius asmenis naudotis rezultatais viešuosiuose pirkimuose ir teisę išduoti sublicencijas; tokiomis

teisėmis galima naudotis tik nekomerciniais ir ne konkuravimo tikslais, ir jos suteikiamos nemokamai.

3. Dalyvio garantijų fondo, įsteigto pagal Reglamentą (ES) Nr. 1290/2013, lėšomis dengiama rizika, susijusi su Komisijos arba finansavimo įstaigų dotacijomis pagal šį reglamentą finansuojamos veiklos dalyvių mokėtinų sumų nesusigrąžinimu.

8 straipsnis

Kompleksinė veikla

1. Kad būtų pasiekti Euratomo programos tikslai ir sprendžiami Euratomo programai ir bendrajai programai „Horizontas 2020“ bendri uždaviniai, Sąjungos finansinis įnašas gali būti skiriamas veiklai, apimančiai įvairius I priede nurodytus netiesioginius veiksmus, ir (arba) veiklai, kuria įgyvendinama bendrosios programos „Horizontas 2020“ specialioji programa, nustatyta Tarybos sprendimu 2013/743/ES²⁵.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą finansinį įnašą gali sudaryti finansiniai įnašai netiesioginiams veiksams, nurodytiems šio reglamento 4 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1291/2013 6 straipsnyje, ir jis gali būti skiriamas taikant bendrąją finansavimo schemą.

9 straipsnis

Lyčių lygybė

Įgyvendinant Euratomo programą užtikrinamas veiksmingas lyčių lygybės principo laikymosi skatinimas ir lyčių aspekto įtraukimas į mokslinių tyrimų ir inovacijų turinį.

10 straipsnis

Etikos principai

1. Visa pagal Euratomo programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla atitinka etikos principus ir atitinkamus nacionalinės, Sąjungos ir tarptautinės teisės aktus, įskaitant Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją bei jos papildomus protokolus.
Ypač daug dėmesio skiriama proporcingumo principui, teisei į privatumą, teisei į asmens duomenų apsaugą, teisei į asmens fizinę ir psichinę neliečiamybę, teisei į nediskriminavimą ir būtinybę užtikrinti aukštą žmonių sveikatos apsaugos lygį.
2. Pagal Euratomo programą vykdoma mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla yra skirta tik civilinėms reikmėms.

11 straipsnis

Darbo programos

1. Komisija, taikydama 12 straipsnio 3 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato netiesioginių veiksmų įgyvendinimui skirtas darbo programas. Tokiomis darbo programomis suteikiama galimybė taikyti principą „iš apačios į viršų“, pagal kurį tikslų siekiama naujoviškais būdais.

²⁵ 2013 m. gruodžio 3 d. Tarybos sprendimas 2013/743/ES, dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.), sukūrimo.

Darbo programose nurodomi veiksmams įgyvendinti reikalingi pagrindiniai elementai pagal Finansinį reglamentą, įskaitant išsamius veiksmų tikslus, susijusį finansavimą ir grafiką, daugiametę strategiją ir strategines gaires, skirtas tolesniems įgyvendinimo metams.

2. Tiesioginiams veiksmams Komisija pagal Sprendimą 96/282/Euratomas parengia daugiametę darbo programą, kurioje išsamiau išdėsto tikslus ir mokslinius bei technologinius prioritetus, nurodytus I priede, ir įgyvendinimo grafiką.
Toje daugiametėje darbo programoje taip pat atsižvelgiama į atitinkamą mokslinių tyrimų veiklą, kurią vykdo valstybės narės, asocijuotosios šalys ir Europos bei tarptautinės organizacijos. Prireikus ji atitinkamai atnaujinama.
3. Darbo programose, nurodytose 1 ir 2 dalyse, atsižvelgiama į mokslo, technologijų ir inovacijų padėtį nacionaliniu, Sąjungos ir tarptautiniu mastu, taip pat į atitinkamus politikos, rinkos ir visuomenės pokyčius. Prireikus jos atitinkamai atnaujinamos.
4. Į darbo programas, nurodytas 1 ir 2 dalyse, įtraukiamas skirsnis, kuriame nurodoma 8 straipsnyje minima kompleksinė veikla.

12 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Komitetas²⁶ į posėdžius renkasi dviejų skirtingų sudėčių: vienos sudėties komitetas nagrinėja su branduolių dalijimusi, kitos sudėties komitetas – su branduolių sinteze susijusius Euratomo programos aspektus.
3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikoma nagrinėjimo procedūra pagal Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnį.
4. Kai komiteto nuomonei gauti būtina rašytinė procedūra, tokia procedūra laikoma baigta be rezultato, jei per nuomonei pateikti nustatytą laikotarpį taip nusprendžia komiteto pirmininkas arba to prašo paprastoji komiteto narių dauguma.

13 straipsnis

Komitetui teikiama informacija

Komisija reguliariai informuoja 12 straipsnyje nurodytą komitetą apie bendrą Euratomo programos įgyvendinimo pažangą ir laiku pateikia jam informaciją apie visus pagal Euratomo programą pasiūlytus ar finansuojamus netiesioginius veiksmus.

14 straipsnis

Išorės konsultacijos ir visuomenės dalyvavimas

1. Įgyvendinant Euratomo programą atsižvelgiama į konsultacijas ir informaciją, kurių šaltiniai atitinkamais atvejais yra:
(a) Euratomo mokslo ir technikos komitetas – pagal Sutarties 134 straipsnį;

²⁶ Kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti Euratomo programą, Komisija pagal savo nustatytas gaires padengs po vieno atstovo ir po vieno eksperto arba patarėjo iš kiekvienos valstybės narės dalyvavimo kiekviename programos darbotvarkėje nustatytame komiteto posėdyje, kuriame svarstomi tie darbotvarkės klausimai, kuriais valstybei narei reikalingos specialios ekspertinės žinios, išlaidas.

- (b) Komisijos sudarytos nepriklausomos aukšto lygio ekspertų patariamiosios grupės;
 - (c) pagal tarptautinius mokslo ir technologijų susitarimus sukurtos dialogo struktūros;
 - (d) prognozavimo veikla;
 - (e) tikslinės viešos konsultacijos (prireikus įskaitant regionines ir nacionalines valdžios institucijas arba suinteresuotąsias šalis) ir
 - (f) skaidrūs bei interaktyvūs procesai, kuriais užtikrinamas atsakingų mokslinių tyrimų ir inovacijų rėmimas.
2. Taip pat visapusiškai atsižvelgiama į mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkes, parengtas, *inter alia*, Europos technologijų platformų, remiantis bendromis programavimo iniciatyvomis ir Europos inovacijų partnerystės įgyvendinančių įstaigų.

II SKYRIUS

Konkrečios veiksmų sritys

15 straipsnis

Mažosios ir vidutinės įmonės

Ypač daug dėmesio skiriama siekiant užtikrinti deramą mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) ir apskritai privačiojo sektoriaus subjektų dalyvavimą Euratomo programoje ir atitinkamą inovacinį poveikį jiems. Taikant vertinimo ir stebėsenos priemones atliekami kiekybiniai ir kokybiniai MVĮ dalyvavimo vertinimai.

16 straipsnis

Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė ir viešojo sektoriaus subjektų partnerystė

Siekiant 3 straipsnyje nurodytų tikslų, konkreti Euratomo programos veikla gali būti įgyvendinta pasitelkiant:

- (a) pagal Sutarties 5 skyrių įsteigtas bendras įmonės;
- (b) viešojo sektoriaus subjektų partnerystės, kurių veikla grindžiama finansavimo schema „Programos bendro finansavimo veiksmai“;
- (c) sutartines viešojo ir privačiojo sektorių partnerystes, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 1291/2013 25 straipsnyje.

17 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis

1. Trečiosiose šalyse įsisteigę subjektai ir tarptautinės organizacijos turi teisę dalyvauti netiesioginiuose Euratomo programos veiksmuose, laikydamiesi Reglamente (ES) Nr. 1290/2013 nustatytų sąlygų. Tuo tikslu šio reglamento 7 straipsnyje nustatytos bendrojo principo išimtys. Įgyvendinant Euratomo programą tarptautinis bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis skatinamas šiais tikslais:
- (a) didinti Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų pažangumą ir patrauklumą bei jos ekonomikos ir pramonės konkurencingumą;

- (b) veiksmingai spręsti bendrus visuomenės uždavinius;
 - (c) remti Sąjungos išorės ir vystymosi politikos tikslus papildant išorės ir vystymosi programas. Ieškoma sinergijos su kitų sričių Sąjungos politika.
2. Tiksliniai veiksmai, kuriais siekiama skatinti bendradarbiavimą su konkrečiomis trečiosiomis šalimis ar trečiųjų šalių grupėmis, įgyvendinami remiantis strateginiu požiūriu, taip pat bendruoju interesu, prioritetais ir abipuse nauda, atsižvelgiant į jų mokslinius ir technologinius pajėgumus, rinkos galimybes ir numatomą poveikį.
- Turėtų būti skatinama abipusiai naudotis trečiųjų šalių programomis. Siekiant kuo labiau padidinti poveikį, skatinamas koordinavimas ir sinergija su valstybių narių ir asocijuotųjų šalių iniciatyvomis. Bendradarbiavimo pobūdis gali skirtis priklausomai nuo konkrečių šalių partnerių.
- Nustatant bendradarbiavimo prioritetus atsižvelgiama į Sąjungos politikos pokyčius, bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis galimybes ir sąžiningą ir teisingą intelektinės nuosavybės teisių traktavimą.

18 straipsnis

Informavimas, komunikacija, naudojimasis rezultatais ir jų sklaida

1. Įgyvendinant Euratomo programą, sklaidos ir komunikacijos veikla laikoma sudėtine pagal Euratomo programą remiamų veiksmų dalimi.
2. Komunikacijos veikla gali apimti:
 - (a) iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti informuotumą ir sudaryti palankesnes sąlygas gauti finansavimą pagal Euratomo programą visų pirma tiems regionams ar tų tipų dalyviams, kuriems palyginti mažai atstovaujama;
 - (b) tikslinę paramą projektams ir konsorciумams, siekiant užtikrinti jiems galimybę naudotis būtinais gebėjimais, kad būtų įmanoma optimizuoti komunikaciją, naudojimąsi rezultatais ir jų sklaidą;
 - (c) iniciatyvas, kurias įgyvendinant būtų skatinamas dialogas ir diskusijos su visuomene mokslo, technologijų ir inovacijų klausimais bei skatinama naudotis socialine žiniasklaida ir kitomis inovacinėmis technologijomis bei metodikomis;
 - (d) informavimą apie Sąjungos politikos prioritetus, jei jie susiję su šio reglamento tikslais; visų pirma Komisija laiku teikia išsamią informaciją valstybėms narėms.
3. Laikantis Sutarties ir atitinkamų Sąjungos teisės aktų, sklaidos veikla gali apimti:
 - (a) veiksmus, kuriais sujungiami kelių projektų, įskaitant projektus, kurie gali būti finansuojami iš kitų šaltinių, rezultatai, siekiant sukurti vartotojams patogias duomenų bazines ir parengti ataskaitas su pagrindinių išvadų santraukomis;
 - (b) politiką formuojančių asmenų, įskaitant standartizacijos įstaigas, informavimą apie rezultatus, siekiant paskatinti atitinkamas tarptautinio, Sąjungos, nacionalinio ir regioninio lygmens įstaigas naudotis politikos formavimui svarbiais rezultatais.

III SKYRIUS

Kontrolė

19 straipsnis

Kontrolė ir auditas

1. Šiam reglamentui įgyvendinti parengiama tokia kontrolės sistema, kuri suteiktų pakankamų garantijų dėl tinkamo rizikos, susijusios su operacijų veiksmingumu ir efektyvumu bei pagrindinių sandorių teisėtumu ir tvarkingumu, valdymo, atsižvelgiant į daugiamečių programų pobūdį ir susijusių mokėjimų pobūdį.
2. Taikant kontrolės sistemą užtikrinama tinkama pasitikėjimo ir kontrolės pusiausvyra, atsižvelgiant į administracines ir kitokias visais lygmenimis vykdomos kontrolės sąnaudas, ypač dalyvių patiriamas sąnaudas, kad Euratomo programos tikslai galėtų būti pasiekti ir kad būtų galima pritraukti kompetentingiausius mokslininkus tyrėjus bei novatoriškiausias įmones.
3. Pagal Euratomo programą vykdomų netiesioginių veiksmų išlaidų audito strategija, kuri yra kontrolės sistemos dalis, grindžiama visos programos išlaidų reprezentatyviosios imties finansiniu auditu. Tokia reprezentatyvioji imtis gali būti papildytas rinkiniu, sudarytu įvertinus su išlaidomis susijusią riziką.

Pagal Euratomo programą vykdomų netiesioginių veiksmų išlaidų auditas atliekamas nuosekliai, laikantis ekonomijos, efektyvumo ir veiksmingumo principų, taip siekiant kuo labiau sumažinti audito našatį dalyviams.

20 straipsnis

Finansinių Sąjungos interesų apsauga

1. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veikla priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, susigražinant neteisingai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas administracines bei finansines sankcijas.
2. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal šį reglamentą, auditą, pasitelkiant dokumentų auditą ir patikrinimus vietoje.

Nedarant poveikio 3 daliai, Komisija auditą gali atlikti ne vėliau kaip per dvejus metus po galutinio mokėjimo.
3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), laikydamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013²⁷ ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96²⁸ nuostatų ir juose nustatytų procedūrų, gali atlikti tyrimus, įskaitant patikrinimus ir inspektavimą vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant susitarimą dėl dotacijos, sprendimą dėl dotacijos arba pagal Euratomo programą finansuojamą sutartį nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos atvejų.

²⁷ 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

²⁸ 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, į bendradarbiavimo susitarimus su trečiosiomis šalimis ir tarptautinėmis organizacijomis, sutartis, susitarimus dėl dotacijų bei sprendimus dėl dotacijų, sudaromus ir priimamus įgyvendinant šį reglamentą, įtraukiamos nuostatos, kuriomis Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokius auditus ir tyrimus pagal jų atitinkamą kompetenciją.

IV SKYRIUS *Stebėseną ir vertinimą*

21 straipsnis **Stebėseną**

1. Komisija kasmet atlieka Euratomo programos įgyvendinimo, įskaitant pažangą ir laimėjimus, stebėseną. Komisija 12 straipsnyje nurodytam komitetui teikia informaciją šiuo klausimu.
2. Komisija praneša ir paskelbia 1 dalyje nurodytos stebėsenos rezultatus.

22 straipsnis **Vertinimas**

1. Vertinimai atliekami pakankamai iš anksto, kad jų rezultatus būtų galima panaudoti priimant sprendimus.
Ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Komisija, padedama nepriklausomų ekspertų, atrinktų taikant skaidrią procedūrą, atlieka Euratomo programos *ex post* vertinimą. Toks vertinimas apima priemonių pagrindimą, įgyvendinimą ir pasiekimus bei jų ilgesnio laikotarpio poveikį ir tvarumą, o tokio vertinimo rezultatai naudojami priimant sprendimą dėl galimo tolesnės priemonės atnaujinimo, keitimo ar taikymo sustabdymo.
2. Nedarant poveikio 1 daliai, tiesioginiai ir netiesioginiai Euratomo programos veiksmai vertinami atskirai.
3. Atliekant 1 ir 2 dalyse nurodytus vertinimus vertinama 3 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažanga, atsižvelgiant į II priede nustatytus atitinkamus veiklos rezultatų rodiklius.
4. Tam tikrais atvejais, jei įmanoma, valstybės narės pateikia Komisijai duomenis ir informaciją, kurie būtini atitinkamų priemonių stebėjimui atlikti ir joms įvertinti.
5. Komisija 1 ir 2 dalyje nurodytų vertinimų išvadas, papildytas savo pastabomis, perduoda Europos Parlamentui, Tarybai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

23 straipsnis **Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos**

1. Reglamentas (Euratomas) Nr. 1314/2013 panaikinamas nuo 2019 m. sausio 1 d.
2. Nepažeidžiant 1 dalies nuostatų, veikla arba veiksmai, kuriems skiriama Bendrijos finansinė parama pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1314/2013, toliau

reglamentuojami taisyklėmis, kurios taikomos tai veiklai arba veiksmams, iki jų nutraukimo, užbaigimo arba įgyvendinimo pabaigimo. Prireikus visas likusias Reglamentu (Euratomas) Nr. 1314/2013 įsteigto komiteto užduotis atlieka šio reglamento 12 straipsnyje nurodytas komitetas.

3. Iš 4 straipsnyje nurodyto finansinio paketo taip pat gali būti dengiamos techninės ir administracinės pagalbos išlaidos, būtinos siekiant užtikrinti perėjimą nuo Euratomo programos prie pagal Reglamentą (Euratomas) Nr. 1314/2013 patvirtintų priemonių.
4. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 14 straipsnio a punkto, nepanaudoti ir 2018 m. gruodžio 31 d. turimi asignavimai iš išorės asignuotųjų įplaukų, susijusių su Reglamentu (Euratomas) Nr. 1314/2013, perkeliama automatiškai ir naudojami įgyvendinant Euratomo programą.
5. Nukrypstant nuo Finansinio reglamento 140 straipsnio 6 dalies trečios pastraipos, metinės grąžinamos sumos, gautos naudojantis pagal Reglamentą (ES) Nr. 1291/2013 sukurta finansine priemone ir dėl to, kad nebuvo panaudotos lėšos, skirtos pagal šį reglamentą arba Reglamentą (Euratomas) Nr. 1314/2013, yra priskiriamos Euratomo programai arba ją pakeisiančiai programai.

24 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

- 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
- 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
- 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
- 1.4. Tikslas (-ai)
- 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
- 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
- 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

- 2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės
- 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
- 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

- 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
- 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms santrauka*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
- 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Tarybos reglamentas dėl Europos atominės energijos bendrijos mokslinių tyrimų ir mokymo programos (2019–2020 m.), kuria papildoma bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Horizontas 2020“

1.2. Atitinkama (-os) politikos (-s) sritis (-ys)

– 08 Moksliniai tyrimai ir inovacijos
– 10 Jungtinis tyrimų centras

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**²⁹
- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Vykdamas Euratomo programą sustiprinama branduolinės srities mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema ir koordinuojamos valstybių narių mokslinių tyrimų pastangos, todėl išvengiama veiklos kartojimosi, pagrindinėse srityse išlaikoma kritinė masė ir užtikrinamas tinkamiausias viešojo finansavimo panaudojimas. Euratomo programos techniniai tikslai yra didinti branduolinę saugą, saugumą bei radiacinę saugą ir prisidėti prie saugos, efektyvumo ir saugumo principais pagrįsto ilgalaikio energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo. Programa padės įgyvendinti pavyzdinę iniciatyvą „Inovacijų Sąjunga“: bus remiami politikos formavimui būtini, ikikomerciniai ir bendrumų turintys branduoliniai moksliniai tyrimai ir sudaromos palankios žinių ir technologijų perdavimo iš akademinės aplinkos pramonei ir valstybinėms institucijoms sąlygos. Įgyvendinant visų rūšių Euratomo programos veiklą daug dėmesio bus skiriama mokymui, didinamas branduolinės pramonės konkurencingumas ir kuriamas naujas aukštųjų technologijų pramonės (visų pirma branduolių sintezės) sektorius – taip bus skatinamas augimas ir naujų darbo vietų kūrimas įvairių rūšių disciplinose.

1.4.2. Konkretūs tikslai, susiję su netiesioginiais veiksmais

Konkretūs tikslai

1 konkretus tikslas – didinti branduolinių sistemų saugą;

²⁹

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

- 2 konkretus tikslas – prisidėti prie galutinių branduolinių atliekų tvarkymo, įskaitant galutinį geologinį laidojimą, išskyrimą ir transmutaciją, saugių ilgesnio laikotarpio sprendimų kūrimo;
- 3 konkretus tikslas – remti specialiųjų žinių ir pažangumo branduolinėje srityje plėtojimą ir užtikrinti jų tvarumą Sąjungoje;
- 4 konkretus tikslas – didinti radiacinę saugą ir remti spinduliuotės naudojimo būdų medicinoje plėtojimą, įskaitant, *inter alia*, patikimą ir saugų radioaktyviųjų izotopų tiekimą ir naudojimą;
- 5 konkretus tikslas – eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus padėti įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms;
- 6 konkretus tikslas – padėti būsimoms branduolių sintezės įgėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją;
- 7 konkretus tikslas – skatinti inovacijas ir pramonės konkurencingumą;
- 8 konkretus tikslas – užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojama.

1.4.3. *Konkretūs tikslai, susiję su tiesioginiais veiksmais*

Specialieji tikslai

- 1 konkretus tikslas – didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktorių saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį;
- 2 konkretus tikslas – didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę;
- 3 konkretus tikslas – didinti standartizacijos reikmėms naudojamos mokslo bazės kokybę;
- 4 konkretus tikslas – sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas;
- 5 konkretus tikslas – padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką bei su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

1.4.4. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

- 1) Galima tikėtis tokio toliau išvardyto Euratomo programos poveikio: bus didinama atominių elektrinių eksploatavimo sauga, imamasi tolesnių reikšmingų veiksmų siekiant saugiai įgyvendinti geologinį labai radioaktyvių ilgaamžių branduolinių atliekų laidojimą, taip pat užtikrinama, kad pramonės ir medicinos veikla, kurią vykdant naudojama jonizuojančioji spinduliuotė, būtų reguliuojama griežčiau.
- 2) Įgyvendinus Euratomo programą ir vykdant branduolinio saugumo priemonių mokslinius tyrimus bus padidintas branduolinis saugumas ir įgyvendintos tobulesnės branduolinių medžiagų ir branduolinio kuro ciklo tikrinimo ir nustatymo technologijos. Pasauliniu mastu remiant VN, į programą įtraukti branduolinės ekspertizės pajėgumai.
- 3) Įgyvendinant Euratomo programą ir vykdant mokslinius tyrimus, mokymus ir judumo priemones bei suteikiant daugiau galimybių naudotis mokslinių tyrimų

infrastruktūra bus prisidėta prie branduolinės srities gebėjimų ugdymo ir žinių gilinimo Sąjungoje.

4) Pagal Euratomo programą remiant branduolių sintezės mokslinius tyrimus bus sukurtos atitinkamos su parodomąja jėgaine susijusios technologijos ir patvirtintos jai skirtos medžiagos.

1.4.5. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Šiame skirsnyje nurodomi konkretūs Euratomo programos tikslų rodikliai, naudojami rezultatams ir poveikiui įvertinti.

Netiesioginiams veiksams skirti rodikliai:

1) Didinti branduolinių sistemų saugą.

Rodiklis: projektų (bendrų mokslinių tyrimų ir (arba) koordinuotų veiksmų), kurių naudą branduolinei saugai Europoje galima pagrįsti įrodymais, skaičius.

Dabartinė padėtis: 21 (2017 m.); tikslas: 33 (2020 m.).

2) Prisidėti prie galutinių branduolinių atliekų tvarkymo, įskaitant galutinį geologinį laidojimą, išskyrimą ir transmutaciją, saugių ilgesnio laikotarpio sprendimų kūrimo.

Rodiklis: projektų, kuriais prisidedama prie galutinių branduolinių atliekų tvarkymo saugių ilgalaikių sprendimų kūrimo, skaičius.

Dabartinė padėtis: 10 (2017 m.); tikslas: 11 (2020 m.).

3) Remti specialiųjų žinių ir pažangumo branduolinėje srityje plėtojimą ir užtikrinti jų tvarumą Sąjungos lygmeniu.

Rodiklis: doktorantūros studentų, baigusią doktorantūros studijas mokslininkų tyrėjų, stažuotojų ir stipendininkų, paremtų pagal Euratomo programą, skaičius.

Dabartinė padėtis: 745 (2017 m.); tikslas: 1000 (iš viso per 2014–2020 m.).

4) Didinti radiacinę saugą ir remti spinduliuotės naudojimo būdų medicinoje plėtojimą, įskaitant, *inter alia*, patikimą ir saugų radioaktyviųjų izotopų tiekimą ir naudojimą.

Rodiklis: projektų, galinčių padaryti įrodymais pagrįstą poveikį radiacinės saugos reguliavimo praktikai, skaičius.

Dabartinė padėtis: 2 (2017 m.); tikslas: 3 (2020 m.).

5) Eksploatuojant esamus ir būsimus branduolių sintezės objektus padėti įrodyti, kad branduolių sintezė gali būti naudojama energijos gamybos reikmėms.

Rodiklis: publikacijų didelio poveikio žurnaluose skaičius.

Dabartinė padėtis: maždaug 350 (2016 m.); tikslas: 350 (2020 m.).

6) Padėti būsimoms branduolių sintezės jėgainėms reikalingus pagrindus, kuriant medžiagas, technologijas ir koncepciją.

Rodiklis: branduolių sintezės veiksmų plano pagrindinių etapų, nustatytų 2014–2020 m. laikotarpiui ir įvykdytų pagal Euratomo programą, procentinė dalis.

Dabartinė padėtis: 28 proc. (2015 m.); tikslas: 90 proc. (2020 m.).

7) Skatinti inovacijas ir pramonės konkurencingumą.

Rodiklis: naujų įmonių padalinių, įsteigtų vykdant branduolių sintezės mokslinius tyrimus pagal Euratomo programą, skaičius.

Dabartinė padėtis: 3 (2015 m.); tikslas: 12 (2020 m.).

Rodiklis: Europos branduolių sintezės laboratorijų pateiktos patentų paraiškos.

Dabartinė padėtis: 2 nauji patentai per metus (2015 m.); tikslas: 8 (2020 m.).

8) Užtikrinti, kad europinės svarbos mokslinių tyrimų infrastruktūra būtų prieinama ir ja būtų naudojama.

Rodiklis: mokslininkų tyrėjų, naudojančių mokslinių tyrimų infrastruktūrą pagal Euratomo judumo ir prieigos rėmimo programas, skaičius (per metus).

Dabartinė padėtis: 958 (2015 m.); tikslas: 1000 (2020 m.).

Tiesioginiams veiksams skirti rodikliai:

1) Didinti branduolinę saugą, įskaitant kuro ir reaktorių saugą, atliekų tvarkymą, eksploatavimo nutraukimą ir avarinę parengtį.

– **JTC politikos rėmimo rodiklis: konkretaus pamatuojamo poveikio, kurį Europos politikai daro JTC teikiama techninė ir mokslinė pagalba formuojant politiką, atvejų skaičius.** Šis rodiklis rodo, kiek kartų JTC parama tapo Europos politikos dalimi arba net jos pagrindu, t. y. kai JTC darbas padėjo Komisijos prioritetams suteikti patikimą ir tvirtą mokslinių įrodymų pagrindą. Poveikis nustatomas JTC metiniame vertinime, kurį atlieka vidinio tarpusavio vertinimo ekspertų grupė, vadovaudamasi ISO sertifikuota vertinimo metodika.

Dabartinė padėtis: 15 (2016 m.); tikslas: 15 per metus (2019–2020 m.).

– **JTC mokslinio našumo rodiklis: recenzuojamų publikacijų skaičius.** Šis rodiklis rodo, kiek konkrečiais metais paskelbta recenzuojamų straipsnių žurnaluose, kurių pavadinimai išvardyti *Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded* (SCI-e) ir (arba) *Social Science Citation Index* (SSCI). Šis rodiklis rodo, kaip dažnai JTC skelbia savo mokslinių tyrimų rezultatus:

Dabartinė padėtis: 45 (2016 m.); tikslas: 50 per metus (2019–2020 m.).

2) Didinti branduolinį saugumą, įskaitant branduolinės saugos priemones, branduolinių ginklų neplatšinimą, kovą su neteisėta prekyba ir branduolinę ekspertizę.

– JTC politikos rėmimo rodiklis. Dabartinė padėtis: 19 (2016 m.); tikslas: 22 (2019–2020 m.).

– JTC mokslinio našumo rodiklis. Dabartinė padėtis: 21 (2016 m.); tikslas: 22 (2019–2020 m.).

3) Didinti standartizacijos reikmėms naudojamos branduolinių mokslų bazės kokybę.

– JTC politikos rėmimo rodiklis. Dabartinė padėtis: 6 (2016 m.); tikslas: 12 (2019–2020 m.).

– JTC mokslinio našumo rodiklis. Dabartinė padėtis: 50 (2016 m.); tikslas: 55 (2019–2020 m.).

4) Sudaryti palankias žinių valdymo, švietimo ir mokymo sąlygas.

– JTC politikos rėmimo rodiklis. Dabartinė padėtis: 9 (2016 m.); tikslas: 10 (2019–2020 m.).

– JTC mokslinio našumo rodiklis. Dabartinė padėtis: 15 (2016 m.); tikslas: 18 (2019–2020 m.).

5) Padėti įgyvendinti Sąjungos branduolinės saugos ir saugumo srities politiką bei su šia politika susijusius kintančius Sąjungos teisės aktus.

– JTC politikos rėmimo rodiklis. Dabartinė padėtis: 13 (2016 m.); tikslas: 18 (2019–2020 m.).

– JTC mokslinio našumo rodiklis. Dabartinė padėtis: 7 (2016 m.); tikslas: 7 (2019–2020 m.).

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Branduolių dalijimosi programoje daugiausia dėmesio skiriama su sauga susijusiems klausimams ir taip reaguojama į svarbiausius visuomenei susirūpinimą keliančius klausimus dėl dabartinės branduolinės technologijos naudojimo, pavyzdžiui, dėl atominių elektrinių eksploatavimo saugos ir saugaus pavojingiausių radioaktyviųjų atliekų formų (labai radioaktyvių atliekų ir panaudoto branduolinio kuro) šalinimo.

Branduolių sintezės moksliniai tyrimai poveikį turės tik tolimesnėje ateityje, tačiau energetika ir klimato kaita yra vieni svarbiausių politinės darbotvarkės klausimų ir, kadangi branduolių sintezė gali būti mažaanglės, saugios ir bazinės apkrovos režimu gaminamos elektros energijos šaltiniu, akivaizdu, kad ji ir susiję moksliniai tyrimai šiame kontekste yra svarbūs.

1.5.2. Papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda (gali būti susijusi su įvairiais veiksniais, pvz., koordinavimo nauda, teisiniu saugumu, didesniu veiksmingumu ar papildomumu). Šiame punkte „papildoma Sąjungos dalyvavimo nauda“ – tai Sąjungos intervencijos vertė, papildomai gaunama, be vertės, kurią antraip užtikrintų pačios valstybės narės.

Vieni svarbiausių Euratomo programos pridėtinės vertės aspektų yra galimybė branduolinių mokslinių tyrimų srityje suburti daugiau kompetentingų specialistų ir užtikrinti daugiadalykiškumą, negu tai būtų įmanoma padaryti atskirų valstybių narių lygmeniu. Euratomo programa taip pat sudaro sąlygas taikyti europinį požiūrį į branduolinės saugos ir radiacinės saugos didinimą visose taikymo srityse, bendradarbiaujant mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, o tai papildo Euratomo direktyvas dėl branduolinės saugos, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir bendrųjų saugos standartų. Tai leidžia pasiekti įrodymais pagrįstą mokslo ir technologijų pažangą visose srityse, kuri be bendradarbiavimo paremto europinio požiūrio nebūtų įmanoma. Tokiose srityse kaip švietimas ir mokymas, mokslinių tyrimų infrastruktūrų naudojimas ir tarptautinis bendradarbiavimas Euratomo programa taip pat sudaro sąlygas plataus masto koordinavimui visoje Europoje. Tai ypač naudinga mažesnėms valstybėms narėms, ypač vykdančioms branduolinės energijos programas, kurios dėl Europos masto telkimo poveikio gali pasinaudoti masto ekonomijos teikiamais privalumais. Platesniame energetikos kontekste, kuriame europinį aspektą gina Energetikos sąjunga, Euratomo programa taip pat turi atlikti svarbų pagal mokslinių tyrimų, inovacijų ir konkurencingumo ramstį numatytą vaidmenį, ypač vykdant su SET planu susijusią veiklą.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Euratomo mokslinių tyrimų ir mokymo programa grindžiama patirtimi, įgyta įgyvendinant ankstesnes Euratomo programas. Per kelis dešimtmečius aprėpiantį laikotarpį taikant Euratomo programas:

- sėkmingai įtraukti geriausi branduolinės srities Europos mokslininkai tyrėjai ir institutai;
- pagilintos Europos branduolinės srities žinios ir padarytas reikšmingas poveikis tinklų kūrimui ir bendradarbiavimui, taip pat padėta reformuoti Europos branduolinius mokslinius tyrimus.

Vertinant sėkmę kartu privaloma atsižvelgti į svarbias praeities pamokas:

- mokslinių tyrimų, inovacijų ir švietimo veikla turėtų būti geriau koordinuojama, kad būtų užtikrintas veiklos aktualumas ir abipusė sinergija su nacionalinėmis programomis;
- mokslinių tyrimų rezultatai turėtų būti geriau platinami ir panaudojami naujuose produktuose, procesuose ir teikiant paslaugas;
- įsikišimo loginis pagrindimas turėtų būti labiau sutelktas, konkretesnis, išsamiau pagrindžiamas ir skaidresnis;
- planuojant projektą reikėtų atsižvelgti į numatomą poveikį;
- turi būti gerinama vykdymo etapo stebėseną ir vertinimą.

Rekomendacijose dėl tiesioginių veiksmų, įtrauktose į paskutines vertinimo ataskaitas, nurodoma, kad JTC gali:

- skatinti platesnį integravimą kuriant žinias Sąjungoje;
- naujojoje JTC programoje numatyti, kad reikia konkrečiam darbui taikyti poveikio analizę ir tirti ekonominį efektyvumą;
- pagerinti žinių valdymą, suteikiant galimybę keistis žiniomis ir įgūdžiais ES ir visame pasaulyje;
- intensyvuoti savo švietimo ir mokymo veiklą, siūlant savo patirtį ir infrastruktūrą kitai branduolinės srities mokslininkų kartai;
- siekti didesnės jo branduolinės ir nebranduolinės veiklos sinergijos išnaudojant galimybes kai kuriose srityse keistis žiniomis.

1.5.4. *Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis*

Euratomo programa (2019–2020 m.) prisidedama prie bendrojoje mokslinių tyrimų ir inovacijų programoje „Horizontas 2020“ (2014–2020 m.) nustatytų tikslų įgyvendinimo. Atitinkamai, Euratomo programa ir bendroji programa „Horizontas 2020“ gali būti tinkamai susietos kompleksiniais veiksmais. Programa padeda įgyvendinti Euratomo sutarties 7 skyrių, susijusį su ES branduolinės saugos priemonių sistema. Ji taip pat padeda įgyvendinti ES saugumo darbotvarkę ir strategijas.

1.6. **Trukmė ir finansinis poveikis**

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.
- ☐ Finansinis poveikis nuo 2019 iki 2026 m.
- ☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**
- įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,
- vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)³⁰

☒ **Tiesioginis valdymas**, vykdomas Komisijos:

- ☒ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;
- ☐ vykdomųjų įstaigų.

☒ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto vykdymo užduotis perduodant:

- ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;
- ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);
- ☐ EIB arba Europos investicijų fondui;
- ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;
- ☐ viešosios teisės įstaigoms;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;
- ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Programą valdys Komisijos tarnybos.

³⁰

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Kasmet programos vykdymo rezultatai stebimi remiantis pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais. Apie mokslinių tyrimų ir mokymo veiklą pranešama ir metinėse Mokslinių tyrimų GD ir Jungtinio tyrimų centro GD rengiamose ataskaitose. Atliekamas privalomas individualių projektų laikotarpio vidurio vertinimas.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Komisija sutinka, kad biudžetą reikia valdyti efektyviau ir veiksmingiau bei užtikrinti, kad nebūtų sukčiaujama ir švaistomos lėšos. Komisija siekia galutinio tikslo – užtikrinti, kad likutinis klaidų lygis būtų mažesnis nei 2 proc. visų išlaidų programos įgyvendinimo laikotarpiu ir šiuo tikslu Komisija ėmė taikyti tam tikras paprastinimo priemones. Tačiau turi būti nagrinėjami kiti tikslai, pvz., Sąjungos mokslinių tyrimų politikos patrauklumas ir jos sėkmė, tarptautinė konkurencija, aukšta mokslo kokybė ir ypač kontrolės priemonių taikymo išlaidos (žr. 2.2.2 punktą). Komisija atsižvelgia į Europos Parlamento nuomonę (2014 m. biudžeto įvykdymo patvirtinime), kad [Europos Parlamentas] „tebėra įsitikinęs, kad Komisija privalo toliau siekti priimtinos programų patrauklumo dalyviams ir atskaitomybės ir finansų kontrolės teisinės būtinybės pusiausvyros“. Atsižvelgiant į šiuos elementus siūloma, kad už mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžeto vykdymą atsakingiems generaliniams direktoratomis būtų nustatytas tikslas sukurti vidaus kontrolės sistemą, kurią taikant būtų pagrįstai užtikrinama, kad klaidų rizika daugiamečiu išlaidų laikotarpiu kasmet neviršytų 2–5 proc.; galutinis tikslas – pasiekti, kad atsižvelgus į visų auditų finansinį poveikį, taisymo ir sumų susigrąžinimo priemonės daugiamečių programų įgyvendinimo pabaigoje likutinis klaidų lygis būtų kuo arčiau 2 proc.

2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

Dotacijų vidaus kontrolės sistema grindžiama:

- Komisijos vidaus kontrolės standartų įgyvendinimu;
- geriausių projektų pasirinkimo procedūromis ir jų pavertimu teisinėmis priemonėmis;
- projektų ir sutarčių valdymu kiekvieno projekto įgyvendinimo laikotarpiu;
- *ex ante* visų 100 proc. pareiškimų patikrinimu, įskaitant audito pažymėjimų gavimą ir išlaidų metodų *ex ante* sertifikavimą;
- prašymų imties *ex post* auditais ir
- moksliniu projektų rezultatų vertinimu.

Jeigu vykdomi tiesioginiai veiksmai, į finansines procedūras įtraukiami pirkimų *ex ante* patikrinimai ir kontrolės priemonių *ex post* patikrinimai. Rizika vertinama kiekvienais metais, darbų atlikimo pažanga ir išteklių naudojimas stebimas reguliariai ir remiantis apibrėžtais tikslais bei rodikliais.

2.2.3. *Kontrolės sąnaudų ir naudos apskaičiavimas ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas*

Apskaičiuota, kad vidaus kontrolės sistemos išlaidos, kurias Komisijos generaliniai direktoratai patirtų įgyvendindami mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetą (įskaitant Euratomą), buvo 267 mln. EUR per metus (remiantis 2009 m. nustatyta toleruotina klaidų rizika). Dėl šios sistemos taip pat gerokai padidėjo našta gavėjams ir Komisijos tarnyboms. Gavėjai ir teisėkūros institucija ilgainiui įsitikino, kad su kontrole susijusi našta pernelyg padidėjo. Dėl to kyla rizika sumažinti Sąjungos mokslinių tyrimų programos patrauklumą ir neigiamai paveikti Sąjungos mokslinius tyrimus ir inovacijas. Komisijos tarnybų 43 proc. visų kontrolės išlaidų (neįskaitant gavėjų išlaidų) patiriama projekto valdymo etape, 18 proc. – renkantis pasiūlymus ir 16 proc. – derantis dėl sutarčių. *Ex post* auditai ir jų įgyvendinimas sudarė 23 proc. (61 mln. EUR) visų išlaidų. Tačiau šiomis didelėmis kontrolės pastangomis nepavyko tinkamai pasiekti kontrolės tikslų. BP 7 programai apskaičiuotas likutinis klaidų lygis, jau atsižvelgus į visus susigražinimus ir pataisymus, kurie buvo ar turi būti įgyvendinti, tebeviršija 2 proc. Dabartinis klaidų lygis, nustatomas, kai Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas atlieka FP7 auditus, yra apie 5 proc., o atlikus auditus sumažinamas iki maždaug 3 proc. Mažai tikėtina, kad bus pasiektas 2 proc. likutinis klaidų lygis. Europos Audito Rūmai nurodo panašų klaidų lygį.

2.3. **Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės**

Nurodyti dabartinės arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Generaliniai direktoratai, kurie įpareigojami vykdyti mokslinių tyrimų ir inovacijų biudžetą, su sukčiavimu turi kovoti visais dotacijos valdymo etapais. Jie parengia ir įgyvendina kovos su sukčiavimu strategijas, įskaitant plataus masto žvalgybos informacijos naudojimą, visų pirma naudojant pažangias IT priemones, ir darbuotojų mokymą bei informavimą. Siekiant atgrasinti pažeidėjus taikomos sankcijos, o nustatytiems pažeidėjams numatytos nuobaudos. Tokios pastangos bus dedamos ir toliau. Apskritai pasiūlytos priemonės turėtų padaryti teigiamą poveikį kovai su sukčiavimu, ypač daugiau dėmesio bus skiriama rizika grindžiamam auditui, ir sustiprintam moksliniam vertinimui ir kontrolei. Reikėtų pabrėžti, kad, palyginti su visomis išlaidomis, nustatytas sukčiavimas yra labai mažo masto, tačiau įgyvendinti mokslinių tyrimų biudžetą įpareigoti generaliniai direktoratai privalo kovoti su sukčiavimu. Komisija tinkamomis priemonėmis užtikrina, kad vykdant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus Sąjungos finansiniai interesai būtų saugomi taikant prevencines kovas su sukčiavimu, korupcija ir kitokia neteisėta veika priemonės, atliekant veiksmingus patikrinimus ir, jei nustatoma pažeidimų, atgaunant nepagrįstai sumokėtas sumas ir prireikus skiriant veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas. Komisijai arba jos atstovams ir Audito Rūmams suteikiami įgaliojimai atlikti visų dotacijų gavėjų, rangovų ir subrangovų, gavusių Sąjungos lėšų pagal programą, dokumentų auditą ir auditą vietoje. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali, laikydamasi Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 nustatytų procedūrų, atlikti ūkinės veiklos vykdytojų, tiesiogiai arba netiesiogiai susijusių su tokiu finansavimu, patikrinimus ir patikras vietoje, siekdama nustatyti, ar vykdant susitarimą dėl dotacijos, sprendimą dėl dotacijos ar sutartį dėl Sąjungos lėšų skyrimo nebūta Sąjungos finansiniams interesams kenkiančių sukčiavimo, korupcijos ar kitos neteisėtos veikos atvejų. Nepažeidžiant ankstesnių pastraipų nuostatų, bendradarbiavimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis bei tarptautinėmis organizacijomis ir susitarimuose dėl dotacijų, sprendimuose dėl dotacijų ir sutartyse,

sudaromose įgyvendinant šį reglamentą, Komisijai, Audito Rūmams ir OLAF aiškiai suteikiami įgaliojimai atlikti tokį auditą, patikrinimus ir patikras vietoje.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris	DA/NDA ³¹	ELPA šalių ³²	šalių kandidačių ³³	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
1	08 01 <u>Mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos srities administracinės išlaidos</u> 08 01 05 11 Išlaidos mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms įgyvendinantiems pareigūnams ir laikiniejiems darbuotojams — Euratomo programa 08 01 05 12 Mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms įgyvendinantiems išorės darbuotojai — Euratomo programa 08 01 05 13 Kitos mokslinių tyrimų ir inovacijų programų valdymo išlaidos — Euratomo programa 10 01 <u>Tiesioginių mokslinių tyrimų politikos srities administracinės išlaidos</u> 10 01 05 Tiesioginių mokslinių tyrimų politikos srities mokslinių tyrimų ir inovacijų programų rėmimo išlaidos 10 01 05 11 Išlaidos mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms įgyvendinantiems pareigūnams ir laikiniejiems darbuotojams — Euratomo programa 10 01 05 12 Mokslinių tyrimų ir inovacijų programoms įgyvendinantiems išorės darbuotojai — Euratomo programa 10 01 05 13 Kitos mokslinių tyrimų ir inovacijų programų valdymo išlaidos — Euratomo programa 10 01 05 14 Kitos naujos pagrindinės mokslinių tyrimų infrastruktūros išlaidos — Euratomo programa 08 03 <u>Euratomo programa — Netiesioginė</u>	NDA	NE	TAIP	TAIP	NE
		DA				

³¹ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³² ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³³ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

	<u>mokslinių tyrimų veikla</u> 08 03 01 01 Euratomas — Branduolių sintezės energija 08 03 01 02 Euratomas — Branduolių dalijimasis ir radiacinė sauga Radiacinė sauga 08 03 50 Asignavimai iš trečiųjų valstybių įmokų, skirtų moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai 08 03 51 Ankstesnės Euratomo mokslinių tyrimų bendrosios programos (2007–2013 m.) užbaigimas 10 03 Euratomo programa — Tiesioginė veikla 10 03 01 Euratomo veikla tiesioginių mokslinių tyrimų srityje 10 03 50 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įmokų, skirtų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai 10 03 50 01 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įmokų, skirtų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai (2014–2020 m.) 10 03 50 02 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įmokų, skirtų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai (iki 2014 m.) 10 03 51 Septintosios bendrosios programos užbaigimas — Euratomas (2007–2013 m.) 10 03 52 (Ankstesnių nei 2007 m.) Euratomo bendrųjų programų užbaigimas					
--	---	--	--	--	--	--

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Netaikoma.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

3.2.1.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka – netiesioginiai moksliniai tyrimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Pažangus ir integracinis augimas
--	---	----------------------------------

GD: Mokslinių tyrimų (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)			2019 m.	2020 m.	>2020 m.	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai						
Biudžeto eilutės numeris: 08 03 01 xx	Išsipareigojimai	(1)= 1 a+1b	228,353	242,976	-	471,328
	Mokėjimai	(2)= 2a+2b	60,000	244,080	167,248	471,328
Biudžeto eilutės numeris: 08 03 01 01	Išsipareigojimai	(1a)	159,321	169,523	-	328,844
	Mokėjimai	(2a)	60,000	130,092	138,751	328,844
Biudžeto eilutės numeris: 08 03 01 02	Išsipareigojimai	(1b)	69,032	73,452	-	142,484
	Mokėjimai	(2b)	-	113,988	28,497	142,484
• Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų ³⁴						
Biudžeto eilutės numeris: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Biudžeto eilutės numeris: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Biudžeto eilutės numeris: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Biudžeto eilutės numeris 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085
IŠ VISO asignavimų Mokslinių tyrimų GD	Išsipareigojimai	=(1)+(3)	242,928	258,485	-	501,413
	Mokėjimai	=2+2a	74,576	259,589	167,248	501,413

³⁴ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

		+3				
--	--	----	--	--	--	--

3.2.1.2. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka – tiesioginiai moksliniai tyrimai

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

GD: Jungtinis tyrimų centras (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)			2019 m.	2020 m.	> 2021 m.	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai						
Biudžeto eilutės numeris: 10 03	Išipareigojimai	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	Mokėjimai	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Biudžeto eilutės numeris: 10 03 01	Išipareigojimai	(1 a)	11,316	11,769	0	23,085
	Mokėjimai	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
• Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų						
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05 11			56,368	58,623	0	114,991
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05 12			10,400	10,816	0	21,216
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05 13			36,447	37,905	0	74,352
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05 14			15,702	19,461	0	35,163
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
IŠ VISO asignavimų Jungtinio tyrimų centro GD	Išipareigojimai	=1+1a +3	130,234	138,573		268,807
	Mokėjimai	=2+2a +3	123,557	136,722	8,528	268,807

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	„Administracinės išlaidos“
--	----------	----------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2019 m.	2020 m.	>2020 m.	IŠ VISO
GD: Mokslinių tyrimų Netiesioginiai moksliniai tyrimai + JTC tiesioginiai moksliniai tyrimai					
• Žmogiškieji ištekliai		0	0	0	0
• Kitos administracinės išlaidos		0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų Mokslinių tyrimų GD + Jungtinio tyrimų centro GD	Asignavimai	0	0	0	0
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0	0	0	0

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

3.2.1.3. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka – **netiesioginiai ir tiesioginiai moksliniai tyrimai**

GD: Mokslinių tyrimų + Jungtinis tyrimų centras,			2019 m.	2020 m.	> 2020 m.	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai						
Biudžeto eilutės numeris: 08 03 01	Įsipareigojimai	(1)	228,353	242,976	-	471,328
	Mokėjimai	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328

Biudžeto eilutės numeris: 10 03 01	Įsipareigojimai	(1 a)	11,316	11,769	0	23,085
	Mokėjimai	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų						
Biudžeto eilutės numeris: 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Biudžeto eilutės numeris: 10 01 05 xx			118,917	126,804	0	245,722
IŠ VISO asignavimų Mokslinių tyrimų GD + Jungtinio tyrimų centro GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	373,161	397,057	0	770,218
	Mokėjimai	=2+2a +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019 m.	2020 m.	>2020 m.	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	373,161	397,057	0	770,218
	Mokėjimai	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
	REZULTATAI				

↓	Rūšis ³⁵	Vidutinės išlaidos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
KONKRETUS TIKSLAS								
– Rezultatas – Euratomo netiesioginiai branduolių	Ataskaitos, kuriose aprašomi faktai, išvados ir rezultatai	Nėra*	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
– Rezultatas – Euratomo netiesioginiai branduolių		3–5 mln.	25	69,032	25	73,453	50	142,484
– Rezultatas – EURATOMO tiesioginiai moksliniai tyrimai – Jungtinis tyrimų centras (***)	Produktai ir paslaugos ES politikos formuotojams	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085
Konkretaus tikslo bendra suma			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* Šioje konkrečioje srityje vidutinių išlaidų apskaičiavimas nebūtų patikimas pasirašius 1 susitarimą dėl dotacijos ir bet kokią sutartį pagal Sutarties 10 straipsnį

** „EUROfusion“ dotacijų gavėjai praneša apie 33 darbo paketus.

(***) Tiesioginių mokslinių tyrimų veiklos rezultatai dažniausiai yra produktai ir paslaugos ES politikos formuotojams, sukurti įgyvendinant JTC 2019–2020 m. daugiametę darbo programą, ir kuriuos JTC planuoja naudoti vykdydama su savo branduoline veikla susijusius tiesioginius mokslinius tyrimus. Tai mokslo ir politikos ataskaitos, etaloninės medžiagos, patvirtinti metodai, techninės sistemos, mokslinės informacijos sistemos, duomenų bazės ir t. t. JTC daugiametė darbo programa – tęstinė darbo programa, kurioje atsižvelgiama į Komisijos poreikius. Todėl planuojamų įgyvendinant darbo programą gautinų rezultatų skaičius gali keistis, nes reikės atsižvelgti į būsimus Komisijos prašymus. Patikimą planuojamų 2019–2020 m. programos rezultatų vertę galima pateikti tik 2018 m. pabaigoje, kai nauja darbo programa bus užbaigta.

(****) Rezultato vidutinės išlaidos labai nevienodos. Pavyzdžiui, įprastinis rezultatas (pvz., reguliari pasėlių prognozės suvestinė) yra nepalyginamas su didelės apimties ir brangaus tyrimo, per kurį galbūt išleisus didelę kreditų sumą parengiamas tik vienas tyrimo dokumentas, galutine ataskaita. Ir viena, ir kita yra svarbu ir naudinga, tačiau yra skirtingų paskirčių. Nurodytos vidutinės išlaidos yra tik matematinis veiksmas, kai biudžeto lėšos padalijamos iš numatomo rezultatų skaičiaus.

³⁵ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

3.2.2.1. Santrauka

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
--	---------	---------	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA			
Žmogiškieji ištekliai	0	0	0
Kitos administracinės išlaidos	0	0	0
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0	0	0

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ³⁶	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai	Netiesioginiai moksliniai tyrimai	Tiesioginiai moksliniai tyrimai
Žmogiškieji ištekliai	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

IŠ VISO GD	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
IŠ VISO per metus	133,493		142,314		275,807	

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

³⁶ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.2.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2019 m.	2020 m.	IŠ VISO
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)			
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)			
XX 01 01 02 (Delegacijos)			
08 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	68	68	
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	493	493	
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais)³⁷			
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)			
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)			
XX 01 04 yy³⁸	– būstinėje		
	– delegacijose		
08 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	14	14	
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)	176	176	
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)			
IŠ VISO	751	751	

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Užduotys, vykdytinos įgyvendinant branduolinių mokslinių tyrimų ir (arba) tiesioginių ir netiesioginių mokslinių tyrimų specialiąją programą, ypač susijusias su branduolinio kuro tvarkymu, branduoline sauga, branduolinės saugos priemonėmis bei branduoliniu saugumu ir branduolių sinteze.
Išorės darbuotojai	

³⁷ CA = sutartininkas („Contract Staff“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („agency staff“), JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

³⁸ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.3. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.
- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

3.2.4. Trečiųjų šalių įnašai

- ☐ Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- ☒ Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2019 m.	2020 m.	Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą	Programos asocijuotosios trečiosios šalys		
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų	pm*	pm*	pm*

* Turi būti pridėta vėlesniame etape.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☒ įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė:	Einamųjų finansinių metų asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ³⁹	
		2019 m.	2020 m.
6011 punktas		pm	pm
6013 punktas		pm	pm
6031 punktas		pm	pm

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

³⁹ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 proc. surinkimo sąnaudų.

08 03 50 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įmokų, skirtų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai

10 03 50 Asignavimai iš trečiųjų šalių (nepriklausančių Europos ekonominei erdvei) įmokų, skirtų mokslinių tyrimų ir technologijų plėtrai

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

Asocijuotosios valstybės prisideda prie papildomo Euratomo programos finansavimo, pasirašydamos asociacijos susitarimus. Apskaičiavimo metodas buvo suderintas šiuose asociacijos susitarimuose ir atskiruose susitarimuose metodas gali skirtis. Dažniausiai skaičiuojama remiantis asocijuotųjų valstybių BVP, jį lyginant su bendru valstybių narių BVP, ir šis procentas taikomas visam biudžetui.